

Linn Ehde
Hållbarhetsstrateg
linn.ehde@trelleborg.se

Uppföljning av strategi för social hållbarhet 2023

1. Sammanfattning

Strategi för social hållbarhet 2021-2030 är koncentrerad kring inriktningsmålet att alla barn och unga ska stimuleras och utvecklas för att lyckas så bra som möjligt i vuxenlivet.

Strategin bygger på sex utvecklingsområden:

- Föräldrastöd
- Samverkan kring barn och ungas lärande
- En meningsfull fritid
- Arbete åt alla och god framtidstro
- Hållbara livsmiljöer
- Lyssna på barn och unga

Varje utvecklingsområde har en målformulering och indikator/er för uppföljning. Utvecklingsområdena följs upp med hjälp av gällande indikatorer (där statistik finns för år 2023 redovisas denna, i annat fall används senast tillgängliga data).

Framgången i strategins mål har fortskridit i varierande grad. Som exempel har antal föräldrar som fått föräldrastöd mångdubblats sedan år 2022. Under 2023 deltog 126 föräldrar i gruppverksamhet/föräldrautbildning och 716 föräldrar har fått individuellt stöd. Antal elever i årskurs 9 som uppnår betygskriterierna har minskat och för första gången på flera år når flickor kunskapskraven i lägre utsträckning än pojkar. Flickorna har därmed backat ca 10 procentenheter sedan år 2020.

En revidering av strategin pågår, bland annat för att inkludera fler målgrupper än barn och unga. Reviderat förslag kommer att behandlas av kommunfullmäktige under 2024. Detta är således den sista uppföljningen av strategin i sin nuvarande form.

Uppföljningen av arbetet med strategi för social hållbarhet kommer från och med år 2025 att ske i samma process som uppföljningen av övrigt hållbarhetsarbete och i enlighet med förverkligandet av de kommunövergripande hållbarhetsmålen.

2. Uppföljning av utvecklingsområden

Nedan följer information om respektive område samt uppföljning av mål enligt gällande indikatorer. Resultaten baseras på mest aktuella, tillgängliga data i Kolada, folkhälsorapport barn och unga samt lokal, manuell statistik.

Utvecklingsområde: föräldrastöd

Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn.

Mål

Trelleborg ska erbjuda generellt föräldrastöd (alla föräldrar ska erbjudas samma möjlighet till stöd och hjälp).

Indikator

Antal föräldrar som deltar i föräldrastödsprogram

Uppföljning av indikator

Under 2023 deltog 126 föräldrar i gruppverksamhet/föräldrautbildning. År 2022 deltog 34 föräldrar. Föräldrastödsprogram erbjuds dels av socialförvaltningens råd- och stödenhet, dels i bildningsförvaltningens regi på de två öppna förskolorna. Statistik över antal deltagare förs manuellt av de ansvariga gruppledarna och gäller för program/grupper och inte individuellt stöd, där det är svårt att separera statistik över renodlat föräldrastöd.

Dessutom har antalet föräldrar som får individuellt föräldrastöd ökat med mer än 100 procent jämfört med hur många som fick stöd 2021 (året innan verksamheten fick utökade resurser). Under 2023 har 716 föräldrar fått individuellt stöd av enhetens medarbetare.

Utvecklingsområde: samverkan kring barns och ungas lärande

Utvecklingsområdet fokuserar på hur fler aktörer än skolan kan bidra och inspirera till lärande. Att klara skolan är en av de enskilt viktigaste faktorerna för barns och ungas utveckling och välmående.

Mål

Ökad samverkan kring barns och ungas lärande.

Indikator

Andel flickor och pojkar i årskurs 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen.

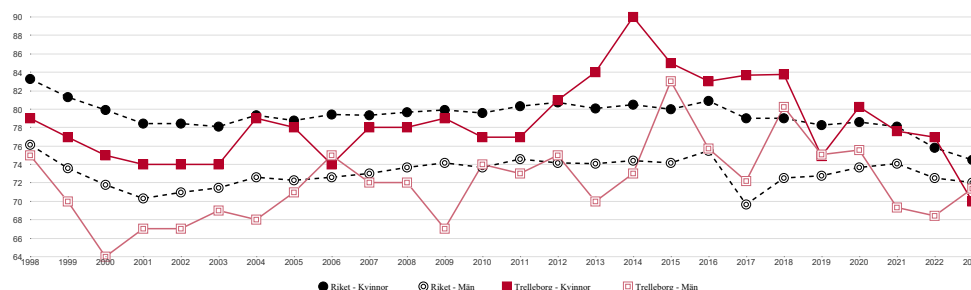
Uppföljning av indikator

År 2023 uppnådde totalt 70,7 procent av eleverna betygskriterierna i alla ämnen, vilket innebär att både flickor och pojkar uppnådde kraven i lägre grad än år 2022

och år 2021. Det är också lägre än rikssnittet för samtliga tre år. Även andelen elever som är behöriga till ett yrkesprogram minskar (totalt 84,5 till skillnad från föregående års 89,2 procent).

Pojkar uppnådde kunskapskraven i högre grad än flickor, vilket är ett trendbrott. År 2023 uppnådde 71,4 procent av pojkarna och 70 procent av flickorna betygskriterierna. Flickorna har därmed backat ca 10 procentenheter sedan år 2020, och pojkarna ca 4 procentenheter. Trendbrottet syns även när det gäller behörighet till yrkesprogram där flickorna är behöriga i lägre utsträckning än pojkarna år 2023.

Andel flickor och pojkar i årskurs 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen.

Källa: Skolverket/Kolada. Statistiken avser andel elever med godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Andelen beräknas på de elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Med lägeskommun avses elever i kommunala och fristående skolor i kommunen oberoende av var de är folkbokförda.

Utvecklingsområde: en meningsfull fritid

Att barn och unga har en meningsfull fritid är en av de viktiga skyddsfaktorer som skyddar mot flera former av utanförskap som kan bidra till ökad risk för till exempel psykisk ohälsa och kriminalitet.

Mål

Alla barn och unga har en aktiv fritid

Indikator 1

Deltagartillfällen i idrottsföreningar bland pojkar och flickor, antal/invånare 7-20 år

Indikator 2

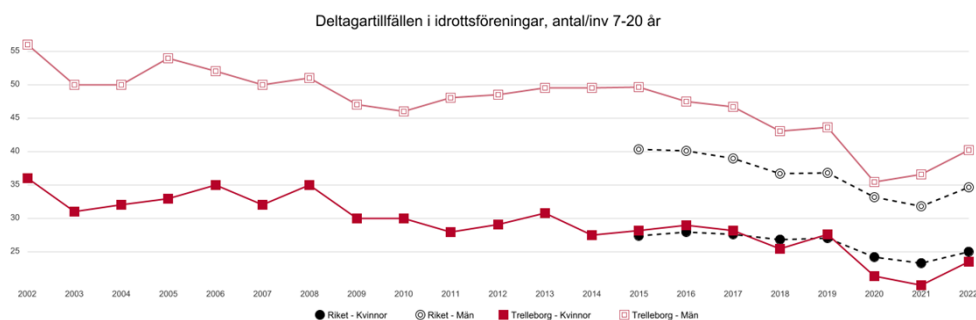
Elever i musik- eller kulturskola som andel av invånare 6-15 år

Uppföljning av indikatorer

Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7-20 år var totalt 32,1 för år 2022 och 28,5 för år 2021 (det finns inte tillgängliga data för år 2023). För flickor

var det år 2022 23,6 tillfällen och för pojkar 40,2 tillfällen, att jämföra med 20 respektive 36,6 tillfällen år 2021.

Antalet deltagartillfällen är högre än föregående år. Pojkar och unga män deltar fortsatt vid aktiviteter i idrottsföreningar i betydligt större utsträckning än flickor och kvinnor.

Källa: Riksidrottsförbundet/Kolada. Antal deltagartillfällen i åldern 7-20 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar under året, dividerat med antal invånare 7-20 år den 31/12. Deltagartillfällen är summan av antalet närvarande deltagare i av RF godkända sammankomster för vilken föreningen sökt LOK-stöd (statligt lokalt aktivitetsstöd). LOK-stödet ges till aktiviteter för pojkar och flickor 7-20 år. En sammankomst är en ledarledd gruppaktivitet inriktad mot föreningens idrottsliga verksamhet.

Data för andel elever 6-15 år i musik- eller kulturskola finns inte längre tillgängligt i Kolada/genom Kulturrådet. Indikatorn följs därför upp med Kulturskolans lokala statistik.

Vid årsskiftet 2023/2024 bytte Kulturskolan elevhanteringssystem. De uppgifter som hämtades ut från det tidigare systemet avsåg antal elever 6-19 år som stod i kö till Kulturskolan. Uppföljningen baseras på detta underlag. Observera att det är ett något större åldersspann än indikatorn anger.

Antal elever som stod i kö till Kulturskolan år 2022 var totalt 519 elever, varav 314 flickor och 205 pojkar, och år 2023 totalt 536 elever, varav 317 flickor och 219 pojkar. Det innebär att något fler elever stod i kö till Kulturskolan år 2023 än år 2022. Fler flickor än pojkar önskar gå i Kulturskolan, men skillnaden är mindre år 2023.

Arbete åt alla och god framtidstro

Goda möjligheter till utbildning och arbete är viktigt för att barn och unga ska se positivt på sin egen och samhällets framtid. Barn och unga behöver få kännedom om arbetslivet och möjligheter att skapa kontakt med aktörer på arbetsmarknaden.

Mål

Alla barn ska ha god framtidstro

Indikator 1

Andel pojkar och flickor som ser mycket eller ganska ljust på framtiden.

Indikator 2

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning.

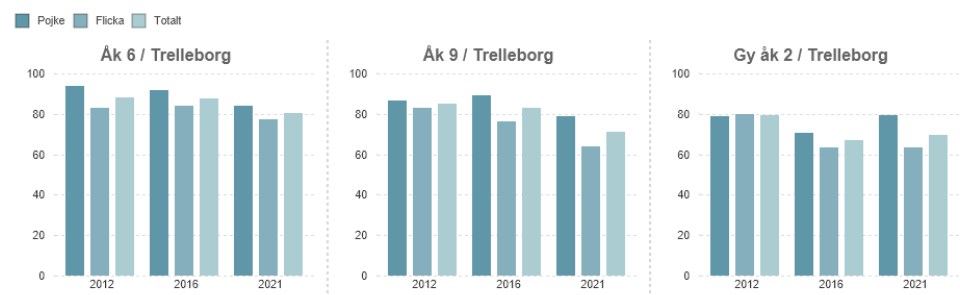
Uppföljning av indikatorer

Indikatorn är hämtad från Region Skånes folkhälsoenkät barn och unga, som publiceras vart fjärde år. Resultaten är därför desamma som vid förra årets uppföljning. Under våren år 2024 sker insamling för kommande folkhälsorapport.

I årskurs 6 ser 77 procent av flickor och 84 procent av pojkar mycket eller ganska ljus på framtiden år 2021. I årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet är framtidstro mindre ljus generellt. 64 procent av flickor och 79 procent av pojkar ser mycket eller ganska ljus på framtiden i dessa årskurser. Flickor ser i betydligt lägre grad ljus på framtiden än pojkar. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal.

Flickor i Trelleborg har också mindre ljus framtidstro än snittet i Skåne, medan pojkar ser ljusare på framtiden än enligt snittet för Skåne. Folkhälsoundersökningar och skolenkäter visar också att flickor upplever stress och känner sig otrygga i större utsträckning än pojkar.

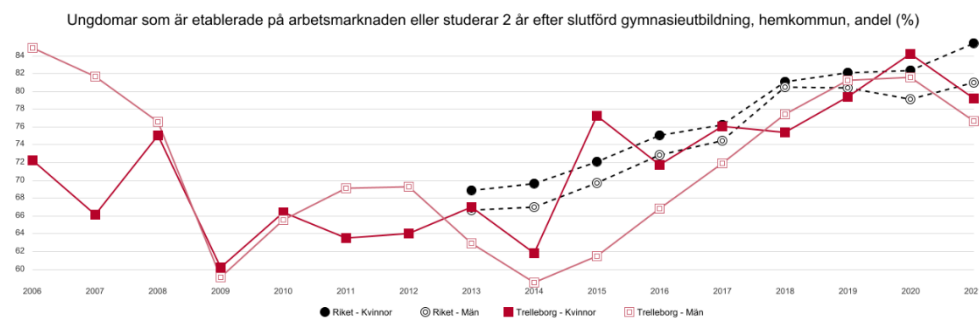
Mycket eller ganska ljus framtidstro (2012-2021)

Källa: Folkhälsorapport Barn och unga 2021

När det gäller studier och arbetsliv var 77,8 procent av unga vuxna etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning år 2021 (senast tillgängliga data). Det är lägre än rikssnittet för både kvinnor och män, och färre är etablerade än år 2020.

Kvinnor är etablerade i större utsträckning än män (79,2 respektive 76,6 procent), vilket följer samma tendens som när det gäller uppnådda kunskapskrav i årskurs 9.

Källa: SCB och Skolverket.

Etablerad på arbetsmarknaden är den som är sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition (november månad), inte har några händelser som indikerar arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte är att betrakta som sysselsättning samt har haft en arbetsinkomst som inte understiger en gräns som är olika för varje år beroende på den genomsnittliga procentuella löneutvecklingen. Studerande avser både högskolestudier och annan studiemedelsberättigad utbildning som t.ex. komvux eller folkhögskola. Studerande avser både högskolestudier och annan studiemedelsberättigad utbildning som t.ex. komvux eller folkhögskola.

Hållbara livsmiljöer

I enlighet med strategin ska barn och unga ha goda uppväxt- och livsvillkor oavsett var i Trelleborgs kommun de bor. De ska kunna röra sig tryggt utomhus och ha tillgång till platser för fysisk aktivitet, lek och social samvaro i närmiljön. Det främjar både hälsa och trygghet.

Mål

Barn och unga ska känna trygghet i sina bostadsområden

Indikator

Andel pojkar och flickor som är trygga i sitt bostadsområde.

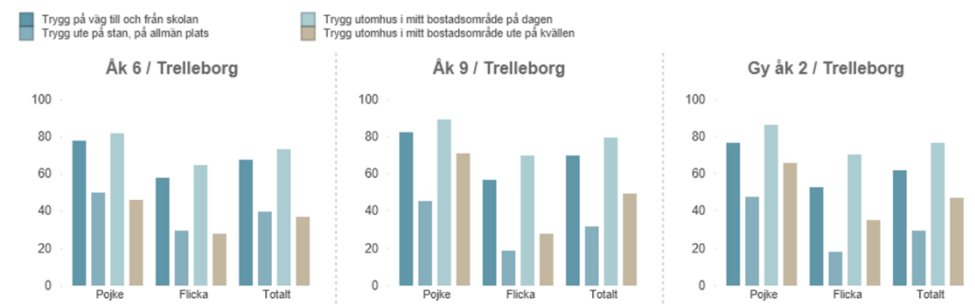
Uppföljning av indikator

Indikatorn är hämtad från Region Skånes folkhälsoenkät barn och unga, som publiceras vart fjärde år. Resultaten är därför desamma som vid förra årets uppföljning. Under våren år 2024 sker insamling för kommande folkhälsorapport.

28 procent av flickor och 46 procent av pojkar i årskurs 6 känner sig trygga i det egna bostadsområdet på kvällstid år 2021. I årskurs 9 är skillnaderna mellan flickor och pojkar ännu större. 27,5 procent av flickor och 71 procent av pojkar känner sig trygga i sitt eget bostadsområde på kvällen. I årskurs 2 på gymnasiet känner 35 procent av flickor och 66 procent av pojkar sig trygga i bostadsområdet på kvällstid. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal.

Kommunen har under flera år gjort satsningar på trygghetsfrågor, bland annat genom effektiv samordning för trygghet (EST), trygghetsvårdarna och samverkansarbetet Tryggare Trelleborg. Enligt polisens årliga trygghetsmätning har tryggheten ökat bland invånarna generellt. Genomgående känner sig pojkar betydligt tryggare än flickor.

Trygg i bostadsområde, på väg till och från skolan samt på allmän plats (2012-2021)

Källa: Folkhälsorapport Barn och unga 2021

I Folkhälsorapport Barn och unga 2021 framkommer svar på frågor om barn och unga känner sig trygga utomhus på väg till/från skolan, på stan/allmän plats, i eget bostadsområde på dagtid samt och på kvällstid. Andelen inkluderar de som svarat ”ja, alltid.”

Lyssna på barn och unga

Barns och ungas inflytande och delaktighet – i sina egna liv och i samhället – är grundläggande byggstenar i ett demokratiskt samhälle. Rätten att uttrycka sin mening och få den hörd är en av grundprinciperna i den lagstadgade barnkonventionen.

Mål

Barn och unga ska känna tillit till samhället

Indikator

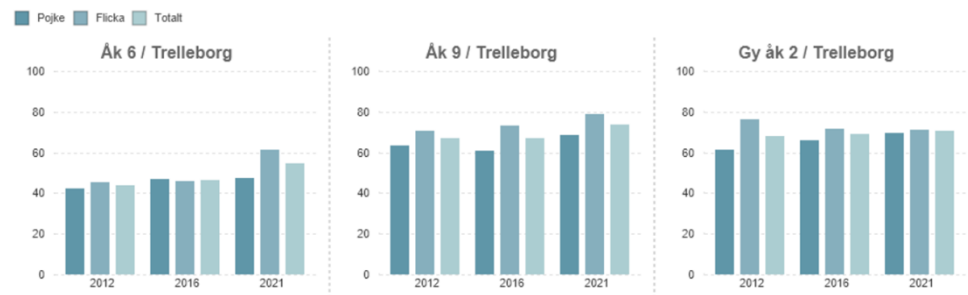
Andel pojkar och flickor som känner låg tillit till andra människor

Uppföljning av indikator

Indikatorn är hämtad från Region Skånes folkhälsoenkät barn och unga, som publiceras vart fjärde år. Resultaten är därför desamma som vid förra årets uppföljning. Under våren år 2024 sker insamling för kommande folkhälsorapport.

I årskurs 6 har 62 procent av flickor och 48 procent av pojkar låg tillit till andra människor år 2021. I årskurs 9 har 79 procent av flickor och 68 procent av pojkar låg tillit till andra. På gymnasiet har 71 procent av flickorna och 70 procent av pojkarna i årskurs 2 låg tillit till andra människor.

Tilliten är generellt lägre i Trelleborg jämfört med Skånes genomsnitt. Pojkarna har generellt högre tillit till andra än flickor. Lägst är den bland flickor i årskurs 9 där omkring fyra av fem inte känner tillit till andra.

Låg tillit till andra människor (2012-2021)

Källa: Folkhälsorapport Barn och unga 2021